

PÜHIMA NEITSI MAARJA, JUMALAEMA, SUURPÜHA

(Esimene lugemine 4Mo6 ,22-27)

Lugemine neljandast Moosese raamatust:

Neil päevil rääkis Issand Moosese ja ütles: "Kõnele Aaronile ja tema poegadele ja ütle: "Nii peate teie õnnistama Iisraeli lapsi ja ütlema neile: Issand õnnistagu ja hoidku sind, Issand lasku oma pale paista sinu üle ja olgu sulle armuline. Issand tõstku oma pale sinu üle ja andku sulle rahu". Nõnda pandagu minu nimi Iisraeli laste üle, ja mina õnnistan neid".
See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps67 2-3 5.8 R:4a)

R: Mu Jumal, Sind ülistagu kõik rahvad.

Jumal olgu meile armuline ja õnnistagu meid,
lasku oma pale paista meie üle,
et maa peal tuntaks sinu teed
ja kõigi rahvaste seas sinu lunastust.
R:

Rõõmustagu kõik rahvad ja hõisaku rahvahõimud,
sest sina mõistad rahvastele õiglast kohut
ja juhataid rahvahõime maa peal.
Jumal õnnistagu meid ja kogu maailm kartku teda.
R:

(Teine lugemine Ga4 ,4-7)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast galaatlastele:

Vennad, kui aeg sai täis, läkitas Jumal oma Poja, kes sündis naisest käsuseaduse kehtimise ajal, et vabaks osta need, kes olid seaduse all, ning tõsta meid lapseseisusse. Ja kui nüüd teie olete lapsed, siis on Jumal läkitanud teie südamesse oma Poja Vaimu, kes hüüab: "Abba, Isa". Nõnda ei ole sina enam ori, vaid laps, ja kui laps, siis ka pärija Jumala kaudu.
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi He 1,1-2)

Halleluuja. Jumal, kes muiste rääkis prohvetite kaudu,
on nüüd päevade lõpul meile rääkinud Poja kaudu. Halleluuja.

(Evangeelium Lk2 ,16-21)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Sel ajal kiirustasid karjased Petlemma ja leidsid Maarja ja Joosepi ning lapsukese, kes lamas söimes. Siis jutustasid nad kõigest, mis neile selle lapsukese kohta oli öeldud. Ja kõik, kes seda kuulsid, panid seda imeks, mis karjased rääkisid. Aga Maarja pidas kõiki neid sündmusi oma südames. Karjased pöördusid tagasi, ülistasid ja kiitsid Jumalat kõige eest, mis nad olid kuulnud ja näinud, nõnda nagu neile oli öeldud. Ja kui kaheksas päev oli kätte jõudnud ja tuli aeg teda ümber lõigata, siis pandigi talle nimeks Jeesus, nii nagu ingel oli öelnud enne, kui ta ema ihusse sai.
See on Issanda Sõna.

Jutlus

Armsad õed ja vennad, me tähistame täna vana-aasta õhtut, mida saksa keeles

nimetatakse Silvesterabend - Silvestriõhtu. Kuna katoliku kiriku kalendri järgi on 1. Jaanuar Pühima Neitsi Maarja, Jumalaema suurpäha, siis langeb vana aasta ärasaatmine selle tähtpäeva eelõhtule. Aastavahetust detsembri viimasel päeval tähistasid uhkete pidudega juba vanad roomlased, kuid seda alles alates 153. aastast e.Kr. - enne seda oli uue aasta alguseks peetud 1. märtsi.

Silvestriõhtu tähistamine kristlikus traditsioonis saab alguse 1582. aastal, kui gregoriaani kalender sisse viidi. Enne seda oli aasta lõpuks peetud 24. detsembrit, kuid nüüd nihkus see 31. detsembrile, mis juhtumisi oli paavst Silvestri surmapäev, ehk siis tema sünnipäev igavikku. Silvester I oli olnud Rooma piiskop aastatel 314-335. Nagu keskaegne "Legenda Aurea" pajatab, olla ta rooma keiser Konstantinus Suure pidalitövest terveks teinud ja ristitud, ning Konstantinus kinkinud tänutäheks paavstile suure maa-ala, nn. Peetruse patrimooniumi - kirikuriigi hilisema põhivalduse.

Aasta esimest päeva Neitsi Maarja auks pühitseda tavatsesid meie eelkäijad, meie õed ja vennad minevikust juba 6. sajandil - see tähendab tuhat viissada aastat tagasi. Kui Läänikirik võttis idast üle kaks Maarjaga seotud päha - see on, Maarja kuulutamise päha 25. märtsil ja Maarja taevassevõtmise päha 15. augustil - siis jätsid need 1. jaanuari Maarjapäha mõneks ajaks varju. Kuid kui 1969. aastal viidi läbi rooma kiriku kalendri optimeerimine, toodi see Maarjapäha taas kirikuaastasse "Pühima Neitsi Maarja, Jumalaema, päha" nime all ja siirdati vahepeal seda kohta täitnud Jeesuse Nime päha 3. jaanuarile.

Muidugi, armsad õed ja vennad, on kõik need kirikuajaloolised faktid huvitavad teada, kuid antud juhul on pigem märkimisväärne see, kuidas need tähtpäevad aasta lõpus ja alguses kõrvuti seisavad. Paavst Silvester oli IV sajandil Rooma piiskop 21 aastat. Neitsi Maarja oli Lunastusloo keskne kuju, meie Issanda Jeesuse Kristuse ema. Pühad inimesed, kellel on kiriku ajalooos väga erinev roll ja tähtsus ja kelle tähtpäevad on vähemalt inimese silma jaoks täiesti juhuslikult kõrvuti sattunud.

Ka meie elus on palju juhuslikkust, st sündmusi, mida me ei ole osanud ette näha, mida ei oska kuhugi liigitada, ega leida põhjust, mis mõte võiks niisugusel asjade käigul olla. Meie elus on nii õnnelikke juhuseid kui õnnetusi, mille puhul ei oska me endalt leida ei teeneid ega süüd. Sellepärast me soovimegi head vana aasta lõppu, et kõik segased ja seletamatud asjad minevikku jääksid ja unustusse vajuksid. Me soovime õnnelikku uut aastat, sest me teame juba, et elus sõltub paljugi õnnelikust juhusest. Aga me teame ka, et Jumal, kellesse me usume, annab meile vahel just seeläbi, et ta midagi võtab... ja et ta annab sageli ainult selleks, et varsti jälle võtta. Me usume, et Jumal teab, mis ta teeb, hoolimata sellest, mida meie oskame sellest arvata. Me vaid loodame, et teeme kõikidest aja märkidest enda jaoks õiged järeldused.

Apostel Paulus on selle kohta öelnud: "Sest poolikult me tunnetame, ja poolikult kuulutame prohvelikult, aga kui täielik saabub, siis kaob poolik. Praegu me näeme aimamisi nagu peeglist, siis aga palgest palgesse. Praegu ma tunnetan poolikult, siis aga tunnetan täiesti, nagu minagi olen täiesti tunnetatud." (1Ko 13,9jj). Praegusel hetkel on meil pihus vaid mineviku kaleidoskoobikillud ja ähmased tulevikuennustused, mis tihti viltu lähevad - kuid Pauluse kombel loodame ka meie kord igaviku tervikut näha saada. Iga aastaga, ja iga oma eluaastaga, oleme Jumala igavikule lähemal ning me palvetame ja teeme oma parima, et meiegi saaksime seda kord kogeda.

Ma soovin Teile kõigile õnnelikku uut aastat.